

tingsmændenes Antal skal gives ved en kongelig Anordning, som udarbejdes af Indenrigsministeren efter Samraad med Rigsdagens sønderjydske Udvalg og med Repræsentanter for de slesvigske Omraader, der kommer ind under Danmark. Herved undgaar man at lovgive om dette Forhold, før selve den Landsdel, hvorom der lovgives, kan tage Del deri. Det foreslaas, naar denne Landsdels Repræsentanter er traadt ind i Rigsdagen, at lade den saaledes ved Medvirkning af dem og Rigsdagsrepræsentanter tilvejebragte Ordning blive lovfæstet.

Forslaget kommer her til dette høje Ting, uden at der i Folketinget ved Afstemningen blev opretholdt noget Ændringsforslag, og uden at der ved den endelige Afstemning blev afgivet nogen Stemme imod det. Men det er jo ikke noget, der for mig er nogen Grund til at lægge Skjul paa, eftersom ethvert Medlem her i dette høje Ting let kan konstatere det, at dette Lovforslag kommer paa en anden Maade hertil, end jeg for mit Vedkommende kunde ønske det, og paa en anden Maade, end det Krav, jeg i 1914—15 forfægtede om saa vidt muligt at opretholde Enmandskredse, da kom til Landstinget. Det er nemlig gaaet saaledes, at et Parti, det konservative Folkeparti, som i 1914—15 arbejdede stærkt ud fra Ønsket om at bevare Enmandskredsene, er naaet til den Opfattelse, at der ikke paa Grundlag deraf kan tilvejebringes et tilfredsstillende Resultat, hvorfor det ønsker et andet System anvendt, og et andet Parti, nemlig Venstre, hvori der fra gammel Tid har været en stærk Tilslutning til Enmandskredssystemets Opretholdelse, under Forhandlingerne i Folketinget der har indtaget, hvad Ændringer i Systemet angaar, en passiv Rolle, idet man har ment ikke for Tiden at kunne være med til at foretage Ændringer indenfor Systemet, men har henvist dette til et Valg, der ligger adskilligt ud i Tiden; hverken første eller andet Valg vil kunne nyde godt af de Ændringer, som efter den af Partiet Venstre i Folketinget foreslaaede Fremgangsmaade vil kunne tilvejebringes. Derimod møder Forslaget paa et andet Punkt med et stærkt Folketingskrav bag sig, nemlig det Krav, der er udtrykt i Grundlovens § 32, at Repræsentationen skal være liggelig. Jeg tror, at jeg tør gaa ud fra, at hele Folketinget staar bagved Ønskeligheden og Nødvendigheden af at opfylde Grundlovens Bud, og tre Partier i Folketinget har udtalt Ønsket om, at dette og-

saa sker ved det første Valg, et Ønske, som efter min Opfattelse falder ganske sammen med de Forudsætninger, hvorunder dette høje Ting gik til Vedtagelsen af Forslaget i 1914—15. Naar jeg derfor tillader mig nu at fremlægge Forslaget, saaledes som det her foreligger, er det selvfølgelig ud fra et Ønske om, at det maa lykkes paa Grundlag af dette Forslag og indenfor dette Systems Rammer, som bevarer Enmandskredsene, at naa til Enighed. Men jeg vil gerne understrege, at jeg fuldt ud tiltræder som afgørende ogsaa for mig i Henseende til min Stilling til Enmandskredsene, hvad den højtærede Ordfører for Udvalget i Landstinget i 1915 (Jørgen Pedersen) sluttede sine Betragtninger med, naar han nemlig sagde, at han stemte for Lovforslaget i Forventning om, „at man fra alle Sider vilde hjælpes ad med at faa en Valglov, der bedre tilfredsstillende den Forskrift, som vi var blevet enige om at give i Grundlovens § 32“, hvis Manglerne ved den nuværende Valglov skulde vise sig ved det Valg, der forestod. Det er altsaa under denne Forudsætning, at jeg gaar til Forhandling med dette høje Ting om den foreslaaede Valglov, idet jeg erkender, at Grundlovens Krav, formuleret i § 32, er det altovervejende, og at hvis det ikke kan lykkes at tilvejebringe Overenskomst om en Forbedring af Valgloven til Sikring af Kravet indenfor Forslagets System, saa maa man søge udenfor Systemet for at tilvejebringe den grundlovsmæssige Liggelighed i Repræsentationen.

Jørgen Pedersen: De Forhold, hvorunder vi nu gaar til Behandling af Ændringer i Valgloven, er jo ikke saa lidt forskellige fra de Forhold, hvorunder Rigsdagen i 1915 forhandlede om Tilvejebringelsen af den nugældende Valglov. Den Gang var man paa Forhaand enig om alle Hovedbestemmelserne i Grundloven, og Behandlingen af Valgloven havde altsaa kun til Formaal at gennemføre de Forandringer i Valgloven, der var nødvendige som Følge af Grundlovsforslagets Indhold. Denne Gang stiller Forholdet sig anderledes. Det foreliggende Valglovsforslags 2den Del, den Del, som efter den højtærede Ministers Opfattelse skulde være Fremtidens Valglov, bygger paa meget vigtige Grundlovsbestemmelser, som der for Tiden ikke er Enighed om, og som der ikke er Udsigt til at blive Enighed om. Det vilde derfor synes naturligt, at man først gjorde Grundloven færdig, at man i Grundloven gennemførte de Forandringer, som er nødvendige ved